

Kovács Ferenc¹

A MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZPONTI LOGISZTIKAI BÁZIS

DOI: 10.30583/2018/1-2/16

Absztrakt:

A hadsereg központi logisztikai rendszerének korszerűsítése folyamatos fejlesztési feladat, melynek célja a logisztikai reagáló képesség növelése és a gazdaságosabb, magasabb színvonalú logisztikai kiszolgálás. A Központi Logisztikai Bázis megvalósításának előkészítését, szakmai koncepcióját és feltétel rendszerét, valamint a várható katonai és gazdasági eredményeket ismerteti a szerző egy 3 részesre tervezett cikksorozatban, melynek az első része olvasható jelen publikációban.

Kulcsszavak: katonai logisztika, korszerű polgári logisztikai szolgáltatások, gazdaságosság, informatikai fejlesztés.

Abstract:

The modernization of the army's central logistic system is a continuous development task aimed at increasing the logistic response capacity and providing more economical and higher-quality logistic services. The author presents the preparation of implementation of the Central Logistics Base, its professional concept and system of conditions, furthermore, the expected military and economic results in a series of articles consisting of 3 parts, from among which the first one can be read in this publication.

Keywords: military logistics, modern civil logistics services, economic efficiency, IT development.

Bevezető

A tervezett publikáció sorozat célja a KLB-vel kapcsolatos – 2000-2012-ig terjedő időszak – szakmai koncepcióinak és megvalósíthatósági terveinek, valamint az elvégzett előkészítő munka teljes körű bemutatása és értékelése. Az MH logisztikai rendszere korszerűsíté-

¹ Dr. Kovács Ferenc nyá. mk. ezredes, egyetemi docens (NKE), a volt KLB Programiroda vezetője

sének kulcs eleme lett volna a központosított bázis, melynek előkészítésén nagyon sok kitűnő logisztikai, pénzügyi, informatikai és infrastrukturális szakember dolgozott. Ezt a több mint tíz éven keresztül végzett elméleti munka eredményeit és gyakorlati előkészítő lépéseit kívánom bemutatni, összefoglalni a publikációimban, nem titkolva azt a szándékot, hogy a jelen szakembereinek egy összefoglaló anyag álljon rendelkezésére arra az esetre, ha a fejlesztési program elindulna a jövőben.

Tisztában vagyok azzal, hogy a honvédségi logisztika területén a 2012-es év óta számtalan kisebb-nagyobb program futott és fut jelenleg is, melyeknek számos pozitív hatása van és hogy a KLB akkori elméletét át kell dolgozni, újra kell értékelni, de mind ehhez szükséges az eredeti alapok, tervek és számítások rögzítése.

A központi bázissal kapcsolatban több kitűnő publikáció is megjelent már (lásd irodalom jegyzék), de a teljes elméleti munkát átfogó ismertetés hiányzik a katonai logisztika hazai asztaláról

A Magyar Honvédség Központi Logisztikai Bázisának fogalma több mint tizenöt éve jelen van a hadsereg logisztikájával foglalkozók szótárában. Elméleti munkák egész sora bizonyította szükségességét, megvalósíthatósági tanulmányok, HM Gazdasági Bizottsági és HB előterjesztések készültek, de a teljes rendszer megvalósítása a mai napig nem történt meg, annak ellenére, hogy kisebb korszerűsítési lépések történtek az MH logisztika területén. Miért? A válasz rendkívül egyszerű: a HM -MH mindenkori politikai és gazdasági vezetése nem tudta, nem merte a feladatot felvállalni, a kétségtelenül jelentős változásokat, a teljes logisztikai támogatási rendszert befolyásoló, átalakító programot, melyben a háttérben zajló különböző gazdasági alakzatok versengése is szerepet játszott.

Tévesek azok a nézetek, miszerint a pénz, a beruházási források hiánya okozta volna a problémát. A program első megjelenése óta köztudott, hogy ekkora fejlesztésre a honvédelmi tárcának nincs és várhatóan hosszú évekig nem is lesz saját forrása. Van viszont a vállalkozói szférának, mely ugrásra készen várta és várja egy erre irányuló tender megjelenését. Így van ez a magyarnál több forrással rendelkező, nagyobb hadseregek esetében is. A korszerű logisztikai szolgáltatásokat megvásárolják (outsourcing) a civil szolgáltatóktól, például az USA, Kanada, Németország haderőinél is. Teszik ezt mindazért, mert olcsóbb és korszerűbb logisztikai szolgáltatásokat kapnak, mint amit a katonai szervezetek saját erőből tudnak biztosí-

tani. A logisztika tudománya ugyan a hadseregből indult el, de ma már a specifikus fejlesztések kapcsán a nagy logisztikai szolgáltatók eszközeivel és módszereivel nem versenyképesek a katonai szervezetek. Természetesen a hadműveleti (műveleti) területeken nem nélkülözhető az önálló katonai logisztikai képesség, annak megtartása alapvető katonai érdek, mellyel a KLB mindenkori koncepciója is számolt.

A KLB első ütemű előkészítése óta eltelt mintegy 14-15 év. Minden gazdasági számítás, a szolgáltatásvásárlás ellenére, sőt ebből adódóan még inkább, jelentős megtakarítást mutatott ki az MH költségvetésének javára, melynek nagyságrendje 3-4 MdFt lett volna évente.² Ezek a gazdasági adatok nem a jelenlegi időszakra, hanem a 2004-2012 évekre számítottak. A bizonyító és több különböző forrásból származó számítások ellenére a tárca nem élt a lehetőséggel, így az elmúlt tizennégy - tizenöt évben mintegy 45-50 MdFt megtakarítástól esett el, még akkor is, ha a felszabaduló ingatlanokból származó esetleges bevételt nem is számítjuk. Ennél jelentősebb kár, hogy elmaradt: a logisztikai reagáló képesség javításának, a missziók központi, hatékony kiszolgálásának, az egységes logisztikai információs rendszer kiépítésének, a NATO szerinti termékazonosítás bevezetésének és az inkurrencia hatékony leválasztásának lehetősége is, bár igaz, hogy minden területen történtek kisebb előre mutató lépések.

A KLB előkészítésének folyamatát kronológiai sorrendben kitűnően ismerteti Gáspár Tibor nyá. mk. vezérőrnagy, aki a német-magyar logisztikai együttműködés keretébe publikálta a témát.³

A következőkben egy háromrészesre tervezett publikációban a korszerű logisztikai szolgáltatásokra épülő KLB létrehozásának szükségességét, feltételrendszerét, gazdasági lehetőségeit kívánom vázolni, melyekkel a 2000-2012-es években számoltunk. Ezt követően számtalan változás történt az MH logisztikai rendszerében és a magyar nemzetgazdaságban is, de vélelmezem, hogy jelen körülmények között is megvalósítható a KLB, természetesen újra gondolt katonai és gazdasági előkészítés és megalapozott döntéshozatal esetén.

² Gazdasági számításokat lásd későbbi (2.) publikációban.

³ Gáspár Tibor: A német-magyar logisztikai együttműködés hatása a logisztikai rendszer korszerűsítésére. Az MH Központi Logisztikai Bázis létrehozásával kapcsolatos tervek és konkrét lépések. Honvédségi Szemle 2014/6. szám. 106 – 114. oldal.

1. A fejlesztés indoklása

1.1. Az MH központi logisztikai rendszer korszerűsítésének szükségessége

A célt, az MH központi logisztikai rendszerének korszerűsítését, már az **Országgyűlés** 2004. évi határozata a Magyar Honvédség hosszú távú fejlesztésének irányairól is tartalmazta. Ennek értelmében: „a katonai logisztikai szervezeteknek képesnek kell lenniük megfelelő logisztikai támogatást nyújtani az MH hazai területen és külföldön végrehajtott feladataihoz, valamint a hazai területre esetlegesen érkező szövetségi erők katonai logisztikai feladatainak végrehajtásához. A logisztikai szervezetek koncentrálásával, a raktárbázisok számának csökkentésével át kell alakítani a logisztikai támogatás rendszerét. A honvédség gazdálkodási tevékenységében a jövőben **növelni kell a versenyszféra szolgáltatásainak igénybevételét és a piaci módszerek alkalmazását**, így a nemzetgazdasági szféra szerepét.” Az MH központi logisztikai rendszer korszerűsítési törekvéseit támogatta az Országgyűlés 51/2007 (VI.) számú határozata, amely a honvédség további fejlesztésében **elkerülhetetlennek tartja a logisztikai modernizáció befejezését**. Az 5/g. pont előírja, hogy „a szétválasztott termelői és fogyasztói logisztika támogatási rendszerét a megfelelő összhang biztosításával, koncentrált logisztikai és támogató szervekkel, valamint a szükséges támogató és kiszolgáló katonai szervezetek fenntartásával kell működtetni. A Magyar Honvédség gazdálkodásában, a jövőben erősíteni kell a versenyszféra szolgáltatásainak igénybevételét és a piaci módszerek alkalmazását.”

Az országgyűlési határozat ellenére az ezt követő kormányzati ciklusokban elmaradt a katonai logisztika átfogó reformja. Történtek ugyan modernizációs lépések: korábban megerősítették az MH Összhaderőnemi Logisztikai Parancsnokság (MH ÖLTP) jog- és hatáskörét, egységesítették a logisztikai vezetést, kidolgozásra került a Központi Logisztikai Bázis koncepciója, raktárbázisokat szüntettek meg, illetve vontak össze. Első lépésként 2007-ben megtörtént a termelői és fogyasztói logisztika teljes körű szétválasztása, megszűnt az MH ÖLTP, a termelői logisztika feladatkörét a HM Fejlesztési és Logisztikai Ügynökség, majd jogutódja a HM Fegyverzeti és Hadbiztosági Hivatal, a központi logisztikai fogyasztói szerveket pedig az újonnan alakult MH Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) vette át. Bár a logisztikai vezetés-irányítás rendjében ez a döntés lényeges válto-

zást indukált, a központi logisztikai „reálszférában” kevés minőségi változást idézett elő.

A Magyar Honvédség védelemgazdasági és központi logisztikai feladatokat ellátó szervezeteinek 2013. évi átalakításakor megalakult az MH Logisztikai Központ, mellyel párhuzamosan több szervezeti korrekció is történt: az MH Veszélyesanyag Ellátó Központ megszűnt, feladatai és személyi állománya az MH Logisztikai Ellátó Központhoz került, amelynek megnevezése MH Anyagellátó Raktárbázis megnevezésre módosult. A változások ellenére az elavult központi logisztikai rendszer alapvető átalakítására nem maradt sem erő, sem forrás és legfőképp nem politikai akarat. A politikai akarat természetesen az MH logisztikai vezetése felett működő erő volt, melyet alapvetően a gazdasági érdekek motiváltak és melyek nem egy irányba mutattak.

A döntő modernizációs intézkedések nélkül nem lehetett az örökölt és elavult központi logisztikai rendszert a professzionalizálódó haderő követelményszintjére emelni. A logisztikai transzformáció teljes befejezéséhez szükség lett volna egy második modernizációs döntésre, a sok elavult, területileg szétaprózódott, régi módszerekkel dolgozó raktárrendszer modern logisztikai központtal történő kiváltására és korszerű logisztikai eljárások bevezetésére.

A katonai értelemben vett **logisztikai gazdálkodásnak** a honvédségi szervek és intézmények egymás közötti termékanyag- és esz-
közáramlás (készletgazdálkodás, elosztás, szállítás, tárolás, anyagmozgatás, termékazonosítás, nyilvántartás, rendszerből történő kivonás stb.) megszervezésének és optimális hasznosításának tervezését, szervezését, irányítását és a lefolytatására irányuló folyamatok összességét kell magában foglalnia.

Korszerű logisztikai gazdálkodás MH-ban történő bevezetéséhez meg kell változtatni a múltból megörökölt logisztikai ellátási és raktározási rendszert. A honvédség jelenlegi **ellátási, raktározási**, és ezeket kiszolgáló **informatikai rendszere** korszerűtlen, a csapatok és intézmények logisztikai biztosítása még mindég az ország különböző pontjain lévő szakirányú raktárakból történik, bár az utóbbi évek raktár összevonásai javítottak ezen körülményen. A felesleges anyagok és eszközök tárolása további raktárbázisokat köt le. A régi háborús elméletekre épült **decentralizált raktározási rendszer** gazdaságtalan, és különösen alkalmatlan a külföldön szolgáló egységek centralizált logisztikai támogatására. Az utóbbi évek ún. modernizációs kis lépései ugyan a centralizáció irányába hatottak, de átfogó központo-

sítást csak egy, a kor követelményeinek megfelelő **Központi Logisztikai Bázis (KLB)** megépítése hozhat.

A KLB eredeti koncepciója⁴ szerint a javasolt logisztikai bázison kerülne elhelyezésre - a lőszer, robbanóanyag és üzemanyag készletek kivételével - az MH valamennyi szakanyaga és eszköze, a katonai készletbiztosítási követelmények szerint. A tervezett logisztikai központosítás szerint **az eszközök és anyagok mintegy 60 %-a** lenne a raktárbázis területén állandó jelleggel tárolva, a többi mennyiség pedig a beszállítókkal megkötendő **keretszerződések alapján lenne előzetesen lebiztosítva.**

Az utoljára, 2012-ben a KLB kidolgozott részletes koncepciójának lezárásaként elvégzett számítások szerint **a központosított raktározás** - párosítva a korszerű raktározási, logisztikai és informatikai szolgáltatások igénybevételével – az MH e célra fordított **jelenlegi költségei 45- 50 %-ának a megtakarítását eredményezné.** Ezzel egyidejűleg elmaradnának a raktárbázisok halogatott, de műszakilag szükséges felújítási munkái is, melyek további megtakarításokat jelentenének. A KLB működtetése egyben lehetőséget adna a legmodernebb polgári logisztikai informatikai rendszerek felhasználására, (lásd későbbi fejezetben), amely a honvédség egységes anyag- és eszköznyilvántartó rendszerének megújításával, következő lépésként, biztosítaná egy MH szintű integrált logisztikai informatikai rendszer létrehozását.

A fejlesztéssel az Észak-atlanti Szerződés Szervezete felé is felmutatható lenne egy **jelentős korszerűsítési program**, amely egyben a szövetségi feladatok végrehajtását is alapvetően szolgálná. A **vállalkozási szolgáltatásokon nyugvó központosított logisztikai modell** már a Szövetség több tagországában (pl.: USA, Nagy-Britannia, Kanada, Németország stb.) sikeresen működik, illetve létrehozása több tagországban, folyamatban van (pl.: Görögország, Olaszország). Polgári cégek és szolgáltatások bekapcsolása a haderő ellátásába már nemcsak békeidőszakban valósul meg, hanem egyre elterjedtebb lesz a békeműveletekben is (lásd: Irak, Afganisztán, Koszovó stb.)

1.2 Nemzetgazdasági keretfeltételek

Korábbi ciklusokban az Európai Bizottság és a Magyar Kormány között megállapodás született az Új Magyarország Fejlesztési Tervről

⁴ MH ÖLTP KLB Programiroda (2002-2005)

- későbbiekben **Új Széchenyi Terv** néven vált ismertté - amelynek értelmében Magyarország 2007 és 2013 között **22,4 milliárd euró**s uniós támogatásban részesült a fejlett európai országok szintjére való felzárkózás érdekében. A Fejlesztési Terv **hat kiemelt területen** (a **gazdaságban**, a közlekedésben, a környezet és az energetika területén, a területfejlesztésben és az államreform feladataival összefüggésben) indított el összehangolt állami és uniós fejlesztéseket. A vállalkozói szféra a saját tőketartalékai, bankhitelei mellett a pályázati rendszer forrásait is megcélozta volna, ha sor került volna a KLB tenderének kiírására.

A fejlesztések kapcsán említést kell tenni a **logisztikai és ipari parkokról** (lásd Lakatos Péter cikke⁵), melyek az elmúlt húszéves történetük során szervesen beépültek a magyar gazdaság szövetébe. Az ipari- és logisztikai parkok az ebben az időszakban az egyik legnagyobb foglalkoztatóvá váltak az országban. Az integrátori funkciót ellátó ipari parkok egyre nagyobb regionális léptékű, integrált hálózati gazdaságszervezésre, innovációra is képes egységek. Saját **regionális hatáskörükben** koncentrált innovációs potenciállal rendelkeznek, fejlesztési, beszállítói és beruházási **projekteket generálnak**. A logisztikai központok komplex szolgáltatást nyújtanak az adott térségekben a gazdaság különböző szereplői számára, hatékony összekapcsolási és tranzit funkciókat látnak el. Egy megfelelően telepített KLB, egy nagyobb ipari park rendszerében további szolgáltatási, beszállítói előnyöket is élvezhetne.

Az elmúlt ciklusok kormányai, alapvetően a **gazdaságfejlesztési operatív programok részeként**, főként az ipari- logisztikai parkok megerősítése érdekében kiemelt fontosságú célként kezelték a **modern logisztikai szolgáltatások** mind szélesebb körű elterjesztését. E fejlesztési koncepcióban tekintélyes helyet foglal el az **intermodális logisztikai szolgáltató hálózat kiépítése**. A GOP Közép-Magyarországi Operatív Program logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése keretében elsősorban az intermodális logisztikai központok fejlesztését támogatta. A javasolt MH Központi Logisztikai Bázis, mint integrált védelmi logisztikai bázis kitűnően beilleszthető lehetett volna és lenne ma is egy integrált védelmi logisztikai fejlesztési és koordinációs projektbe is, mely túlmutatna a HM tárca feladatain is. Egy **integrált védelmi logisztikai bázis** a katasztrófa-helyzetek, a különleges jogállású időszakok vagy a kritikus infrastruk-

⁵ Lakatos Péter: A Logisztikai Szolgáltató Központok szárazföldi haderőnem disztribúciós rendszerébe történő bekapcsolása. Katonai Logisztika 2006/1 szám.

túrák kiesésének kezelésekor is meghatározó szerepet tölthetne be a gazdaságbiztonság, a lakosság és az ország védelme szempontjából (katasztrófavédelem, rendvédelem, állami gazdasági tartalékok, hadsereg stb.).

1.3 Az MH központi logisztikai rendszere

Az MH logisztikai rendszerét a *2006/2007-es évek során alapvetően átalakították*, azzal a szándékkal, hogy tisztán megtörténjen a termelői és fogyasztói logisztika egymástól való elválasztása. A transzformációs koncepció egy központi ügynökségbe szervezte a termelői logisztikai feladatok végzését (logisztikai tervezés, K+F, beszerzés, logisztikai működés és fenntartás, logisztikai gazdálkodás, rendszerből történő kivonás stb.) és a nemzetközi feladatok támogatását. Ezt a funkcionális centralizációt egy robusztus szervezési megoldással érte el, amely során öt nagy HM szervezetet (MH ÖLTP, HM Beszerzési és Biztonsági Beruházási Hivatal /HM BBBH/, HM Technológiai Hivatal /HM TH/, HM Haditechnikai Fejlesztési Főosztály /HM HFF/, HM Protokoll és Nemzetközi Rendezvényszervezési Igazgatóság) vont össze.

Az átszervezés másik iránya a *fogyasztói logisztika MH szintű létrehozását* célozta meg, amely a megszűnő MH ÖLTP erőforrásait az új hadműveleti parancsnokságnak (MH ÖHP, Székesfehérvár) adta át. Ezzel a csapatok ellátásának gravitációja az összhaderőnemi parancsnokságra került át, amely a logisztikai biztosítási feladatokat a HM FLÜ szakirányításával és együttműködésével, de katonai vezetés követelményei szerint végezte. Az átalárendeléssel a korábbi MH ÖLTP ellátó központjai, raktárai, közlekedési és javító szervezetei az MH ÖHP -hoz kerültek át. A NATO felfogás szerint logisztikához sorolt egészségügyi szervezetek akkor még a HM, illetve MH alárendeltségben maradtak. A vezetési- irányítási változásokat azonban a logisztikai „hardver” átszervezése nem követte, mindösszesen a haditechnikai és hadtáp ellátó központot vonták össze MH Logisztikai Ellátó Központ (MH LEK, Budapest) néven. A központ változatlanul felelős maradt a katonai szervezetek előírt szaktechnikai anyagokkal és eszközökkel való ellátásáért itthon és külföldön. A veszélyes anyagokkal (lőszer, robbanóanyag, harcanyagok, üzemanyag) való ellátást a 2005-ben létrehozott MH Veszélyes-anyag Ellátó Központ (MH VEK, Pusztavacs) végezte 2013-ig.

A csapatok ellátása *kétfazós, egycsatornás rendben* (központ-csapat, vagy szolgáltató- csapat) valósult meg, amelyet a különböző

központilag beszerzett szolgáltatások és a helyi beszerzések egészítették ki. A missziókban szolgáló erők ellátása *hármastagozati rendszerben* (központi- logisztikai ezred /Kaposvár/- kontingens) valósult meg, amelyet műveleti területi beszerzés vagy befogadó nemzeti támogatás (BNT) egészített ki.

A logisztikai központokhoz tartozó raktárak korszerűsítése azonban elmaradt, a raktárak maradtak a régi helyükön, korszerűsítésre nem maradt forrás, azonos anyagokat különböző helyeken tárolnak, és keveredik az „aktív” ellátási eszköz és anyag a felesleges és kislejtezzettel (inkurrencia) egyaránt. Ezeket a hiányosságokat csak modern logisztikai megoldásokkal lehet megszüntetni, amelyhez egy hatékony megoldást a KLB tudna nyújtani.

Nemcsak a békeidőszaki gazdaságossági követelmények, hanem a Szövetségen belül megváltozott feladatrendszer (pl. expedíciós hadviselés), és az ezzel járó strukturális változások is erősítik a központosított raktározás, készlet- és anyagkezelés szükségességét. A külföldön missziós feladatot ellátó szervezetek logisztikai biztosítása lényegesen egyszerűbben és gyorsabban megoldható lenne egy központi bázisról kiindulva. A központosítás lehetőséget adna az inkurrens anyagoknak a szükséges készletekről történő leválasztására, amely jelentős megtakarítást eredményezne a honvédségnek.

A béke időszaki ellátásra vonatkozó központosítás és a gazdaságossági törekvések összhangban vannak az MH Logisztikai Doktrínájával és a Szövetségi Összhaderőnemi Logisztikai Doktrínával is. A tagországok többségénél e szabályozó dokumentumok alapján történik a hazai és a műveleti logisztika átalakítása és fejlesztése.

1.4 A központosítás szükségessége és lehetősége

A KLB szükségességét, alaprendeltetését, a tervezett igénylési és ellátási folyamatot egy korábbi, szerzőtársaimmal írt publikációban⁶ vázlatosan már ismertettem, de mindaz egy szűkebb szakmai szegmensben, egy általunk vitatott elmélet megcáfolását szolgálta és közel sem volt teljeskörű.

A honvédségi logisztikai rendszer tanulmányozása során megállapíthatjuk, hogy az MH jelenlegi logisztikai ellátási rendszerének mo-

⁶ Dr. Bencsik István, Dr. Kovács Ferenc, Pogácsás Imre: A logisztikai támogatási rendszer korszerűsítésének valós lehetőségei a korszerű üzleti folyamatok tükrében. *Katonai Logisztika*, 2012/1. szám – 6-18. oldal.

dernizálása, gazdaságosabbá tétele – a sok kis korszerűsítési lépés mellett - nem képzelhető el az ellátási és a raktározási rendszer átalakítása, a centralizált ellátás továbbfejlesztése nélkül. Olyan **korszerű, az ipar által már alkalmazott logisztikai eljárásokra kell áttérnie a honvédségnek, melyek jelentősen csökkenteni fogják költségeit.** (Például: közvetlenül a gyártóktól történő anyag és eszköz kiszállítás, a raktári készletek csökkentése, konzignációs raktárak igénybevétele, áruterítéses anyagkiszállítás, korszerű szervizelési módszerek stb.)

Egy polgári üzemeltetésű, Központi Logisztikai Bázis ellátásba történő bevonásának lehetőségeit összefoglalóan az alábbiak indokolják:

- a központosításra tervezett anyagok és eszközök raktározása és kezelése jelenleg több raktárban történik, melyek többsége rossz műszaki állapotú és korszerűtlen feltételeket biztosít a raktározáshoz és a kapcsolódó anyagkezelési feladatokhoz;
- a mai napig jelentős nagyságrenddel bír az inkurrens anyagok és eszközök további raktárbázisokon történő tárolása, melyeknek a fokozatos kiürítése és felszámolása is cél;
- ez idáig nem épült ki olyan korszerű logisztikai információs és anyaggazdálkodási rendszer, mely hatékonyan működtethető lenne a szétszórt raktárak, a csapatok és a különböző vezetési szintek között;
- nem alkalmazhatóak korszerű raktározási technológiák és modern színvonalú gépesítés;
- csekély a központi szállítási kapacitás, illetve a csapatszintű vételezési eljárás gazdaságtalan;
- a felszámolási törekvések ellenére magas az inkurrencia hányad, a használaton kívüli anyagkészletek értékesítése lassan halad;
- a polgári szolgáltatások gazdaságos igénybevétele korlátozottan lehetséges a decentralizált raktározási és gazdálkodási feltételek mellett;
- a NATO előírások szerinti termékazonosítási és kodifikációs rendszer csak többlet erőforrások felhasználásával vezethető be;

- a NATO új hadműveleti koncepciói (például a NATO Reagáló Erők, az aszimmetrikus hadviselés) és képességfejlesztési követelményei gyors, tartós és megbízható logisztikai megoldásokat követelnek nemzeti és többnemzeti alapon is. A távoli régiókban folyó békeműveletek felértékelik a légi szállítást, amely központi helyről, megfelelő repülőtéri csatlakozásról hatékonyabbá teheti a logisztikai támogatást.

1.5 A Központi Logisztikai Bázis koncepciója

A több mint tíz éve javasolt KLB koncepciója **azon alapelvre épül**, mely szerint a honvédségi feladatok ellátása minden olyan területen a nemzetgazdaság, a polgári szolgáltatások igénybevételére, bevonására támaszkodik, ahol ez szakmailag, katonailag megoldható. A Központi Logisztikai Bázison kerülne elhelyezésre valamennyi szakanyag és eszköz (a lőszer, a robbanóanyag, a harcanyagok és az üzemanyagok kivételével) a haderő mindenkori készletbiztosítási igényeinek megfelelően. Ezen kívül ide kerülne egy sor speciális logisztikai funkció is.

A KLB létrehozásának egyik alapvető feltétele a Logisztikai Információs Rendszer (LIR), korábbi nevén Logisztikai Gazdálkodási Információs Rendszer (LGIR) kidolgozása és működtetése. A LIR tárgyi eszköz és készletgazdálkodási modulja a nemzeti és NATO előírásoknak megfelelő termékazonosítási és kodifikációs rendszerrel biztosítaná a termékek azonosítását. A Központi Bázis a logisztikai vezetéssel és valamennyi gazdálkodó szervezettel kapcsolatban lesz a LIR rendelési, szállítási, üzembentartási, javítási és karbantartási moduljain keresztül.

Az új ellátási rendszerben a csapatok alkatrész ellátása jelentős mértékben közvetlenül a gyártóktól, a beszállítóktól történne. A központi készletbe csak a beszerzési időt áthidaló anyagmennyiség kerülne. A háborús készletek tárolása ugyan megoldható az állami tartalékok kezelésének körében is más helyszíneken, más raktárbázisokon, de ezt a kérdést még alaposan ki kell majd elemezni, tekintettel a hosszú beszerzési ciklusú anyagok biztosítására is.

A KLB fontos szerepet tudna játszani azon cél megvalósításában, amely egy **korszerűbb, hatékonyabb és olcsóbb logisztikai ellátási rendszer** kiépítését és működtetését célozza meg a Magyar Honvédségben.

1.6 A korszerű fogyasztói logisztikai rendszer jellemzői

A logisztikai rendszer a nemzeti erőforrások hatékony felhasználásán, a támogatási lehetőségeinek a katonai szervezetek valós igényeihez igazodó elosztásán alapul.

Hatékonyági szempontok miatt a KLB-n alapvetően csak akkor kerülnek katonai szervezetek ellátását szolgáló anyagokból készletek kialakításra, amikor azok beszerzése katonailag indokolt időn belül nem lehetséges, vagy a készletezés gazdaságosabb, mint az igény keletkezési időpontjában történő beszerzés, illetve a készletek megléte más okból elengedhetetlen.

A Magyar Honvédség előtt álló feladatok megkövetelik az ellátási anyagok igény szerinti biztosítását oly módon, hogy a béke és az alkalmazási igények kielégítése mennyiségileg és minőségileg a meghatározott időn belül biztosítható legyen, a készletek biztosítása, beszerzése és tárolása gazdaságosan valósuljon meg. A felmerülő szükségletek megkövetelik **a dinamikus, folyamatorientált, a mindenkor alkalmazási igényekhez igazodó, rugalmas és átlátható logisztikai támogatási rendszer** meglétét.

A rendszer megteremtésének feltétele a logisztikai folyamatok minden szinten biztosított átláthatósága, az egyes szinteknek megfelelő információs hálózat, valamint a felhasználás elegendően megbízható számítására, a meghibásodási ráták és az elhasználódás előrejelzésére való képesség.

Egy hatékonyan működő logisztikai rendszerbe be kell tagolni az összes belső, és amennyiben lehetséges, külső partnert. A rendszer irányultsága feleljen meg a Magyar Honvédség béke és alkalmazási szükségleteinek. A működés feltétele a haderő egészét lefedő logisztikai vezetési és szakmai információs rendszer megléte, amely rendszerben megvalósul a beszállítótól a felhasználóig terjedő anyag, szolgáltatás és információs folyamatok tervezése, irányítása és ellenőrzése.

A logisztikai rendszer átalakítása során a jelen állapothoz képest csökkenteni kell a beszerzések során lekötött pénzügyi források nagyságát. A cél elérésére szolgáló eszközök közül megemlíthendők a keretszerződések, a műveleti területen is alkalmazható beszállítói szerződések, szállítókkal és a civil szolgáltatókkal, a bérlet, a multinacionális beszerzések, vagy a közös készletek képzése. A szerződésekkel nem biztosítható védelmi célú szolgáltatások - a hatályos

szabályozásnak megfelelően - gazdaság-mozgósítási és igénybevételi jogszabályok alapján kerülnek biztosításra.

A békeműveletek logisztikai támogatási feladatai erőforrás igényének meghatározása a korábbi felhasználások statisztikai elemzésén alapul. A felmerülő igények nagyságrendjét és felépítését a békeidőben fenntartandó készenléti szinthez, valamint a békeidőben végrehajtandó műveletek (missziók) végrehajtásához szükséges logisztikai szükségletek határozzák meg. A békefeladatok igénye a csak békefeladatokhoz, illetve az alkalmazási feladatokhoz is szükséges igényekből tevődik össze.

A békefeladatokhoz az igények biztosítása elsődlegesen az igény keletkezésekor **szállítással** történik, amelyet a szállítókkal kötött hosszú távú szerződések és a megrendelések szerinti rövid határidejű beszerzések garantálnak. A békefeladatok logisztikai támogatási rendszerében a piacon mindenkor megbízhatóan és megfelelő mennyiségben beszerezhető anyagokból - a fajlagos költségek miatt - elkerülendő a raktári készletek kialakítása.

A békefeladatokhoz szükséges anyagok mozgatását, raktározását, karbantartását (javítását) és szállítását alapvetően a gyártók vagy szolgáltatók végzik. Mindezek mellett a költségtakarékos megoldásokkal biztosítani kell, hogy az igényelt anyagok mindenkor a megfelelő mennyiségben, minőségben és helyen álljanak rendelkezésre. A polgári szférában történő készletképzés esetén biztosítani szükséges az állapot követésére és értékelésre való tulajdonságokat, valamint az anyagok kezelésére és javítására való képesség fenntartását is.

Az alkalmazás logisztikai támogatása meghatározó jelentőséggel bír a végrehajtó katonai szervezetek működőképessége és a műveletek eredményessége szempontjából. A logisztikai támogatás keretében a felmerülő szükségletek kielégítésére irányuló beszerzések kockázatának értékelése, valamint a műveletek megnövekedett felhasználásra, meghibásodásra, veszteségre és a műveleti tevékenység miatti jelentősebb elhasználódásra készített számvetés alapján kerül elkészítésre *a tárolandó mennyiségek számvetése*.

A műveletek logisztikai támogatásának tervezése időszakában **a lehetséges polgári szolgáltatások a logisztikai rendszerbe integrálásra kerülnek**, amennyiben gazdaságilag és katonailag elfogadhatóak. Az ellátási anyagok esetében törekedni kell közvetlenül az igénylőnél történő biztosítás megszervezésére.

A katonai szervezetek után számvetett készletek rendelkezésre állása megfelel a katonai szervezetek készültségi kategóriájának. Az elvárások teljesítéséhez olyan raktározási eljárás alkalmazása szükséges, amely biztosítja a műveleti követelmények szerinti hozzáférést, a műveletben résztvevő szervezetek folyamatos ellátását, és rövid idő alatt megvalósítható telepíthetőséget, adott esetben légi, vagy vízi úton is.

1.7 A polgári logisztikai szolgáltatások igénybevételének lehetősége

A központosítás, a KLB kialakítása egyben a **logisztikai ellátási rendszer** modernizálásának lehetőségét is jelentené a Magyar Honvédségnél, melyet a *polgári logisztikai szolgáltatások fokozott mértékű igénybevétele fog jellemezni*. Mindezen módszerek egy részéről, a gazdaságban, az üzleti életben alkalmazott hatékonyságnövelő megoldásokról már szóltunk az idézett publikációban.⁷

Az új típusú logisztikai ellátási rendszer eredményeképpen:

- jelentősen csökkenthetők lennének a raktározási készletek;
- az anyag- és eszközellátás egy része közvetlenül a gyártótól történne;
- kialakíthatók lennének az ellátási termékláncok;
- a gazdaságtalan vételezési/ kiszállítási módszerek helyett az ipari ellátási eljárásokat és optimalizált anyagszállítási módokat lehet alkalmazni;
- korszerű informatikai rendszerek alkalmazásával megtehető az anyagi készletek átláthatósága és optimalizálása, valamint a beszerzés tervezhetősége;
- a külföldi missziós feladatok logisztikai biztosítása egyszerűbb, gazdaságosabb és gyorsabban végrehajtható lenne;
- a jelenleg még meglévő inkurrencia leválaszthatóvá válik a jövőben használatos aktív anyag- és eszközkészletekről.

Ezen új logisztikai ellátási rendszer, döntő mértékben a **polgári szolgáltatói tevékenységre** épül, megtartva azokat a katonai képes-

⁷ Dr. Bencsik István, Dr. Kovács Ferenc, Pogácsás Imre: A logisztikai támogatási rendszer korszerűsítésének valós lehetőségei a korszerű üzleti folyamatok tükrében. Katonai Logisztika, 2012/1. szám – 6-18. oldal.

ségeket, melyek a különleges jogrend szerinti időszakban (megelőző védelmi helyzet, rendkívüli állapot, szükségállapot, illetve más veszélyhelyzetek során), vagy műveleti területen szükségessé válhatnak.

A korszerű logisztikai szolgáltatások területei lehetnek például: a termék azonosítási rendszer, a korszerű raktár-technológia és anyagkezelési rendszer, a kommissiózás vagy az áru-terítéssel kapcsolatos kiszállítási rendszer.

1.8 Logisztikai informatikai fejlesztések szükségessége

A korlátozott pénzügyi források, a gazdálkodás átláthatóságának, hatékonyságának növelését célzó törvényi, illetve kormányzati elvárásoknak való megfelelés kényszere elodázhatatlanná teszi az MH-ban a Logisztikai Információs Rendszer (LIR)⁸ alapvető fejlesztésének beindítását.

E feladatokhoz kapcsolódóan biztosítani kell a katonai szabványosítást, minőségbiztosítást és termék kodifikációt a NATO és EU konform termékazonosítási rendszer teljes körű bevezetésével. A rendszernek képesnek kell lennie a katonai jellegű logisztikai feladatok kiszolgálására és a NATO logisztikai rendszerekkel történő adatcserére is. A feladat keretében folytatni kell a Befogadó Nemzeti Támogatás (BNT) informatikai fejlesztését.

A Központi Logisztikai Bázis (KLB) egy modern, a kor követelményeinek megfelelő, hálózat alapú számítógépes támogatással kell, hogy rendelkezzen, amely kompatibilis lesz a haderő informatikai rendszereivel, ugyanakkor maximálisan biztosítja az információ védelmet, szorosan illeszkedve a **kritikus információs infrastruktúra** védelméhez.

Az új informatikai rendszer által megoldandó feladatok, követelmények:

- A termékazonosítás, kodifikáció és a logisztikai gazdálkodás részét képező nyilvántartás kapcsolatának, folyamatának támogatása;
- A tervezett informatikai rendszer megoldást ad - többek közt - a raktár (akár elosztott, több szervezet cikkeit is magában foglaló) kezelésére, a bizonylatok automatikus előállítására, a leltározás és a készletmozgás vonalkódos támogatására, a mun-

⁸ Korábbi nevén: Logisztikai Gazdálkodási Információs Rendszer (LGIR)

kafolyamatok elektronikus kezelésére. A munkafolyamatok kezelésébe természetesen az egyes szervezeti egységektől érkező igénylés is beleérthető;

- Maximálisan támogatja az anyaggazdálkodási munkafolyamatokat (igénylés, jóváhagyás, kiadás), elektronikus bizonylat úton kezeli a több áttételen keresztüli anyagkiadást a központi raktárból a végfelhasználóig, s ugyanakkor elkészíti az aláírásköteles példányokat. Korszerű azonosítási technológiákkal (vonalkód, RFID) integrált megoldással az anyagkiadást, a raktármozgásokat, a leltárt vonalkód olvasós kézi számítógépekkel támogatja;
- A rendszer ismerni és kezelni fog minden olyan kifejezést, kategóriát, amelyet az anyaggazdálkodással, raktárkezeléssel és készletnyilvántartással foglalkozó szakemberek a honvédségnél alkalmaznak. A számítási eljárások (amortizáció-, értékcsökkenés számítás, készletszintek) a honvédségnél rendszerített eljárásokkal megegyező algoritmusúak lesznek;
- Az új informatika képes lesz úgy kezelni a benne tárolt eszközt, hogy nem csak azok kódját (cikkszámát), illetve nevét használja azonosításra, hanem mindazokat a tulajdonságokat is kezeli, amelyek meghatározzák az adott terméket. Ezáltal egy lekérdezés nem csak cikkszámra vagy termékre történhet, hanem a termék tulajdonságainak, jellemzőinek megadásával is megvalósulhat (pl.: kereshetőek azok a nyomtatók, amelyek lapmérete A/3-as nyomtatási sebessége legalább 30 lap/perc, színes nyomtatásra képesek stb.);
- A működési mód logikailag megegyezik a **NATO kodifikációs elvekkel**, hogy az informatikai rendszer és a kodifikációs rendszer között kapcsolatot is ki lehessen építeni. Ez azért nagyon fontos, mert jelenleg a kodifikáció a tényleges raktármozgásoktól függetlenül történik, és a NATO rendszerrel való kötelező kapcsolat sem automatikusan a rendszerek közt valósul meg, hanem függetlenül, ismételt adatbevitel útján;
- A logisztikai gazdálkodás egységes, illetve speciális nyilvántartási rendjének kialakítása;
- A KLB, a honvédségi ellátó bázis, a területi ellátó szervezetek és a csapatok kapcsolatának, az ellátás folyamatának feltérképezése, korszerűsítése és informatikai támogatása;

- A KLB az MH egyéb informatikai rendszereihez (VTR, LGIR, KBIR, KGIR, MSZIR) való közvetlen, vagy interfészen keresztüli csatlakozás feltételeit is biztosítani fogja;
- A logisztikai gazdálkodási rendszer részeként, később ahhoz történő csatlakozás figyelembe vételével kell kidolgozni, a fogyasztói logisztika folyamatainak vonatkozó részeit;
- Készletek, eszközök, valamint az eszközök, anyagok üzemben tartásához szükséges - hatáskörébe utalt - tartalék alkatrészek és fenntartási anyagok beszerzése, raktározása, a honvédelmi szervezetek ellátása;
- A központi biztosítású anyagok és eszközök analitikus nyilvántartása;
- A beszerzési és nyilvántartási adatokra támaszkodva információk biztosítása a számviteli analitikus nyilvántartáson keresztül a beszámoló elkészítéséhez;
- Tényadatokon alapuló adatszolgáltatás a termelői logisztika tervező tevékenységéhez.

A KLB Információs Rendszerét elsősorban *háromrétegű integrált rendszerre alapozott*, ON-LINE rendszerként kell kialakítani, felhasználva a Magyar Honvédség által biztosított kommunikációs csatornákat és a már működő informatikai rendszerek szolgáltatásait, adatait, melynek elérését a közvetlen kihelyezett terminálokkal lehetséges megvalósítani.

2. A KLB rendeltetése, feladatai és működése

2.1 A Központi Logisztikai Bázis alaprendeltetése

A KLB alaprendeltetése lenne a csapatok és szervezetek funkciójuk szerinti működéséhez szükséges anyagkészletek és eszközök szakszerű raktározása, kezelése, az egyes nevesített katonai feladatokhoz szükséges anyagok és eszközök előkészítése, csomagolása, konténerbe helyezése, az anyagok és eszközök kiadása és visszavételezése. A kettős rendeltetésű anyagok esetében konszignációs raktárbázisként működne.

A KLB feladatrendszeréhez tartozna még a készletgazdálkodás műveleteinek (állagmegóvás, frissítés, selejtezés, stb.) végrehajtása,

a csapatok hadfelszerelési igényeinek kielégítése. A KLB tárolná a hadfelszerelések központi készletét, biztosítaná a csapatok hadianyag készleteinek megalakítását, megszervezné a központi anyagi készletek tárolását, karbantartását, tárolási és szavatossági időn belüli cseréjét, valamint az előírt szinten tartaná a készleteket.

Ezen kívül a KLB különböző logisztikai szolgáltatásokat is nyújtana a megrendelőnek, és területén akár **elhelyezhető** lennének a *mai MH Katonai Logisztikai Központ* tervezési- vezetői szakmai szervei is.

A KLB új ellátási rendszerbe történő belépésével a csapatok eszköz- és anyagellátása jelentős mértékben közvetlenül a gyártóktól, a beszállítóktól történhetne, kialakulnának az **ellátási termékláncok**, a központi készletben csak a beszerzési időt áthidaló nagyságrendű anyagtárolás lenne. Ez az üzemeltető számára lehetővé tenné a raktári készletek jelentős csökkenését. Az anyagszállítás területén az eddigi gazdaságtalan vételezési/ágazati kiszállítási eljárás helyett az *irányonként összevont kiszállítás* kerülne előtérbe saját MH szállító kapacitással, vagy gazdaságos polgári szállítási megoldásokkal.

A hazai logisztikai biztosítási feladatok mellett a KLB részt venne a **külföldön szolgálatot teljesítő missziók logisztikai ellátásában**, amely így gyorsabbá, korszerűbbé és gazdaságosabbá válna. A Központi Logisztikai Bázisra történő anyag és eszköz átcsoportosítással tehermentesíteni lehetne a kaposvári logisztikai ezredet.

A KLB nemcsak a raktározás, az anyag-és eszközkezelés központosítását jelentené, hanem ide kerülhetnének mindazon **logisztikai funkciók**, amelyek jelenleg az MH központi tagozat feladataihoz tartoznak, úgymint:

- szükséges mértékű légi szállítások logisztikai lebonyolítása, összhangban a katonai szállító képesség helyreállításával;
- speciális szakkiképzési feladatok;
- katonai eszközökhöz kötődő hatósági feladatok (gépjármű vizsgálatok, mérésügy stb.);
- MH szintű nyilvántartások vezetése anyagnemfelelős szolgálatok részére;
- anyagok és eszközök minőségi vizsgálata (laborok, mérőállomások stb.);
- központi nyomda és bélyegző készítés;

- kiadáshoz tartozó speciális javítás, üzembe helyezés;
- karbantartás, konzerválás;
- speciális hulladékkezelési feladatok.

A KLB profiljához tartozna még a következő feladatok végzése:

- Részt venne az MH szintű ellátási normák és normatívák szerkezetét, pénzértékét befolyásoló statisztikai adatok gyűjtésében, azokat feldolgozza, javaslatot tesz az ellátási pénznormák, anyagnormák (pótnormák), normatívák változtatására;
- A HM/ MH szintű szakterületi követelmények alapján részt venne a nomenklatúrájába tartozó szakanyagok és szaktechnikai eszközök rendszerbe állításában, üzemben-tartásában és rendszerből történő kivonásában;
- Ellátná a katonai szervezeteket az előírt szakanyagokkal, illetve koordinálja a szaktechnikai eszközök és gépek szervizelését és javítását;
- Államigazgatási eljárás keretében forgalomba helyezné, illetve forgalomból kivonja az MH gépjárműveit és munkagépeit, ellátja hatósági okmányokkal- és jelzésekkel;
- A mérésügyről szóló 1991. évi XLV. Törvény rendelkezése alapján végezné az MH mérőeszközeinek kalibrálását, a gazdálkodással kapcsolatos feladatokat;
- Nyilvántartaná a szállítók szerinti megrendeléseket és teljesítéseket.

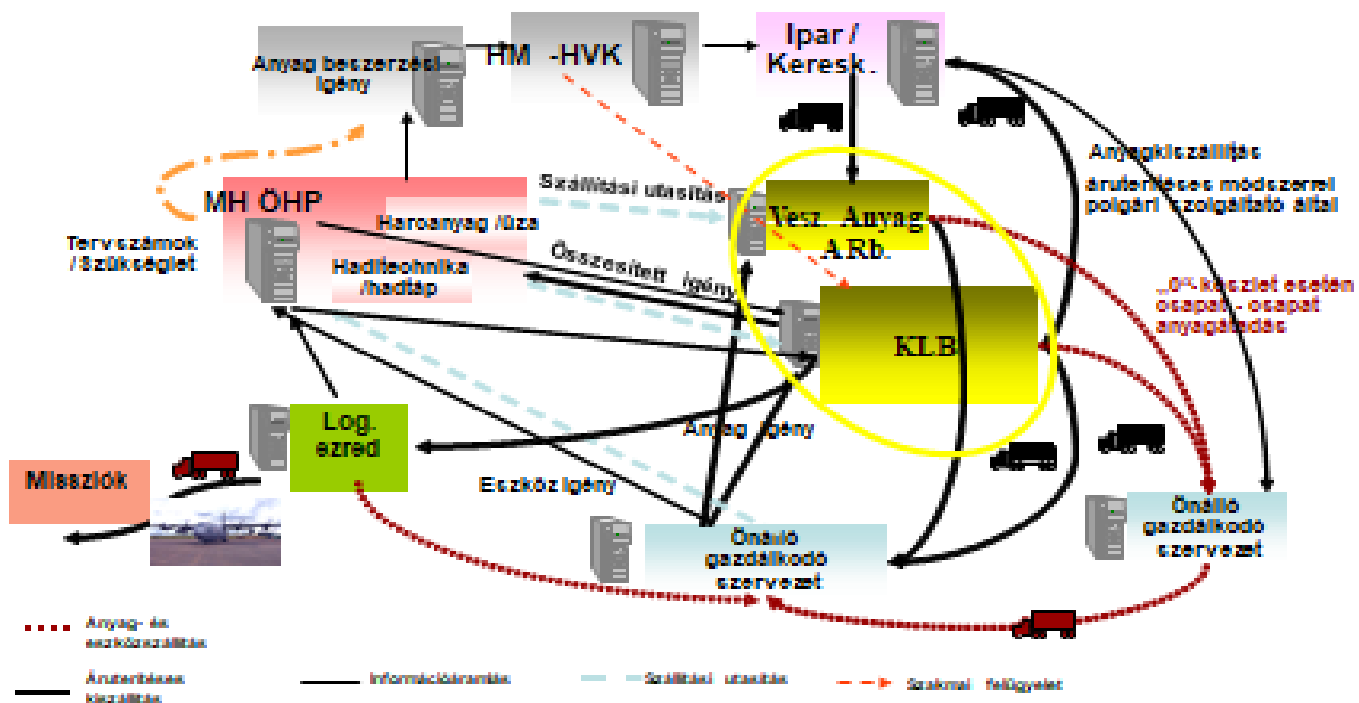
A honvédség logisztikai biztosítása érdekében szükséges - és a KLB-n nem tervezett - feladatok végrehajtását más honvédségi és minisztériumi szervezetek végeznék.

2.2 A központosított ellátási folyamat vázlatteve

A javasolt feladatrendszerrel a KLB meghatározó szerepet töltene be az MH hazai és külföldi ellátási rendszerében egyaránt. Az ellátás a katonai szervezetek által megküldött rendszeres, időszakos és rendkívüli igénylések alapján történik. Az igénylések felterjesztése a szolgálati és szakmai út betartásával kerül végrehajtásra.

A rendkívül összetett feladatrendszert végsőkéig leegyszerűsítve, vázlatosan ábrázolja a következő folyamatábra:

IGÉNYLÉSI ÉS ELLÁTÁSI FOLYAMAT a KLB működtetése esetén

1. számú folyamatábra. Készítette a szerző

A megküldött igények feldolgozása során a KLB végrehajtja az igények összevetését az érvényben lévő katonai normákkal és az MH ÖHP szolgálati ágak által meghatározott ellátási prioritásokkal, és ezek alapján intézkedik a raktári készleten lévő anyag kiadására, valamint a katonai szervezet igényeinek kiértékelésére.

A kommissiózott készletek és eszközök átadása meghatározott időközönként terítő járat igénybevételével kiszállításra kerül az igénylő katonai szervezethez, vagy az általa kért helyre. A szervezetek vételeztetése csak sürgős, speciális szállítást igénylő esetekben lehetséges.

Raktárhány esetén a logisztikai információs rendszer alkalmazásával vizsgálatra kerül, hogy más katonai szervezetnél található-e átcsoportosítható készlet, ha igen, akkor ezen alakulattól történik az igény kielégítése.

Amennyiben az igényelt anyag vagy technikai eszköz nincs raktáron és más szervezetnél sem áll rendelkezésre, az bekerül a nem teljesíthető igények nyilvántartásába, mely beszerzendő anyagként jelenik meg és egy induló beszerzési eljárást generál. Az igénylés nyilvántartásba vételét követően a katonai szervezetet kiértékelik az ellátás elmaradásáról.

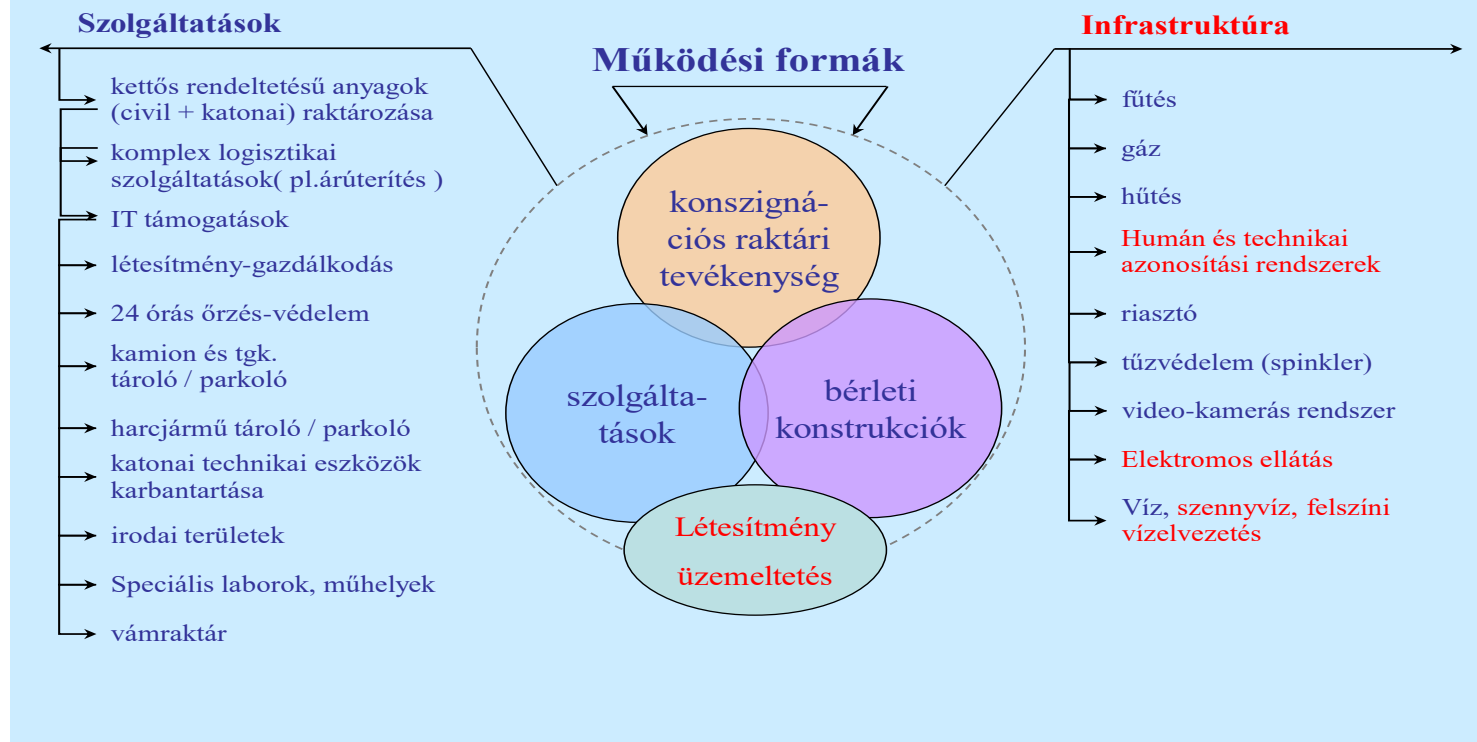
Az eszközökkel történő ellátás alapvetően eszközcsere módszerével történik, ipari javításba adásban a KLB közreműködik.

A külföldi missziókban lévő kontingensek, alegységek és személyi állomány ellátása a kaposvári logisztikai ezreddel és a légiszállítási képességgel rendelkező repülő alakulattal való együttműködésben valósul meg közúton, vasúton, vagy légi úton.

Az MH szintű fő anyagfelelős főnökségek az LGIR alrendszerain keresztül a felhasználói hozzáférések függvényében folyamatosan tájékozódhatnak a gazdasági folyamatokról és készletekről egészen a csapatszintig.

A KLB főbb jellemzőit foglalja össze az alábbi ábra, mely a működési formák mellett a lehetséges szolgáltatások egy részét és a későbbiekben részletezendő infrastrukturális feltételeket szemlélteti.

A KLB főbb jellemzői

2. számú ábra: A KLB főbb jellemzői, funkciók és az infrastruktúra (készítette a szerző)

Összegzés:

A KLB-ről tervezett cikksorozat első részében szándékaim szerint bemutattam a koncepció kialakulását, a fejlesztés indoklását, mint az MH központi logisztikai rendszer átfogó fejlesztésének szükségességét.

Vázoltam az akkori nemzetgazdasági feltételeket és az MH központi logisztikai rendszerének utóbbi időszaki változásait, melyek, kétségtelenül javítottak a helyzeten, de átütő reformot nem jelentettek és nem hozták meg az elvárható katonai-logisztikai és gazdasági eredményeket.

A központosítás szükségessége együtt jár a korszerű polgári logisztikai szolgáltatások igénybevételével, mely a gazdaságosság kulcsa is egyben. Mindezek ellenére meg kell tartani és meg is tartható a katonai követelmények elsődlegessége, a csapatok és a műveletek magasabb szintű kiszolgálása.

Részletesen indokoltam a polgári logisztikai szolgáltatások igénybevételének szükségességét. A központosítás koncepciója csak az lehet, hogy a hadsereg központi logisztikája minden olyan területen a nemzetgazdaságra, a polgári szolgáltatásokra épüljön, ahol az nem ütközik katonai, nemzetbiztonsági érdekekbe.

Bemutattam a korszerű logisztikai rendszer jellemzőit a polgári logisztikai szolgáltatások igénybevételének lehetőségével együtt.

A KLB és a jelenlegi logisztikai rendszer fejlesztésének alapja a logisztikai informatika alapvető fejlesztése (LIR), melynek követelményeit és a megoldandó feladatokat vázoltam.

Megfogalmaztam a KLB alaprendeltetését és mindazokat a további logisztikai funkciókat, melyek a feladatrendszeréhez kell, hogy tartozzanak. Vázoltam a KLB létrehozását követő központosított ellátási folyamatot és főbb jellemzőit.

A cikksorozat további részeiben a KLB kialakításának feltételrendszerét tervezem bemutatni: a jogi, a telepítési és elhelyezési, az infrastrukturális, az informatikai és a raktártechnológiai területekre kiterjedően.

Tervezem, hogy részletesen bemutatom a fejlesztéstől várható katonai és gazdasági eredményeket, valamint a beruházás lehetséges módjait és finanszírozási lehetőségeit. A cikksorozat végén ismertettek több üzemeltetési modellt is.

Már most rögzíteni kívánom, hogy a KLB ennyi felesleges bizonytalankodás és polemizálás ellenére is megvalósítható, amennyiben lesz politikai akarat és szakmai bátorság a kétségtelenül összetett fejlesztés beindítására.

A KLB megvalósítása esetén a hadsereg logisztikai ellátásának rendszere korszerűsödik, a logisztikai reagáló képesség ideje a jelenleginek mintegy egyharmadára csökkenthető, megszűnne a raktári diszlokáció régi doktrínális elképzelésekre és területi ellátási szisztémára épült rendszere és megindulhat a haderő egységes logisztikai információs rendszerének kiépítése.

A központi bázis további előnyöket is jelenthetne a honvédelmi tárca területén, hiszen a centralizált logisztikai modellel növelni lehetne az ellátás biztonságát és színvonalát, jelentősen csökkenteni lehetne a raktári készleteket, optimalizálni lehetne a szállításokat, létszámot lehetne megtakarítani.

A központi logisztikai funkciók egy bázisra telepítésével csökkenteni lehetne az ingatlanok számát, a felszabaduló ingatlanokat értékesíteni lehetne és összességében megtakarítások érhetők el a fenntartás és üzemeltetés területén is.

Az integrált védelmi logisztikai bázis gondolatát csak felvetettem, mely a katasztrófahelyzetek, a különleges jogállású időszakok vagy a kritikus infrastruktúrák kiesésének kezelésekor is meghatározó szerepet tölthetne be a gazdaságbiztonság, a lakosság és az ország védelme szempontjából. Mindennek részletes kifejtése egy újabb írásművet igényel majd.

Felhasznált irodalom:

Az Országgyűlés 2004. évi határozata a Magyar Honvédség hosszú távú fejlesztésének irányairól.

Az Országgyűlés 51/2007 (VI.) számú határozata.

NATO Logisztikai Kézikönyv

Szövetséges Összhaderőnemi Logisztikai Doktrína AJP-4.

MC 0319/2 NATO Logisztikai Alapelvek és Iránymutatások, 2004. máj. 28. 11. MC 0326/2 ..

Boczák Attila: a logisztikai támogatási rendszer korszerűsítésének lehetőségei (2012) tanulmány.

KÁT jelentés: Központi Logisztikai Bázis (2012. 07.) (HM levéltár)

HM FLÜ jelentés (Nyt. szám: NSZI/60-27/2009) A Katonai Logisztikai Bázis kialakításának feltételei és lehetőségei a Magyar Honvédségben. (HM levéltár)

5/2011. (HK 2.) HM KÁT-HVKF együttes intézkedés a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő inkurrens anyagok és eszközök felszámolásával és átcsoportosításával összefüggő szakmai feladatok előkészítéséről.

ESG: (Németország) Megvalósíthatósági tanulmány: Az MH raktár rendszerének központosítása. (VGH dok.tár. NKE)

AQUA Construct Zrt: HONVÉDSÉGI LOGISZTIKAI KÖZPONT Megvalósíthatósági tanulmányterv. Tervszám: 634/2008 (2008.) (AQUA Zrt. tervtár)

Kulcsár István : Utijelentés a Kanadában a KLB megvalósításával kapcsolatos szakmai konzultáción való részvételről (2004)(VGH dok. tár)

AXOR cég Kanada, PP prezentáció: Longue Pointe Consolidated Project (Kanadai Hadsereg Központi Logisztikai Bázisa- Montréal)

Dr. Bencsik István, Dr. Kovács Ferenc, Pogácsás Imre: A logisztikai támogatási rendszer korszerűsítésének valós lehetőségei a korszerű üzleti folyamatok tükrében. Katonai Logisztika, 2012/1. szám – 6-18. oldal.

Lengyel András: Szakmai értékelés a katonai logisztika szervezeti kereteinek változásairól. Katonai Logisztika, 2012/3. szám – 36-46. oldal.

Gáspár Tibor: Gondolatok a központi logisztikai bázisról. Katonai Logisztika 2013/2. szám.

Gáspár Tibor: A német-magyar logisztikai együttműködés hatása a logisztikai rendszer korszerűsítésére. Az MH Központi Logisztikai Bázis létrehozásával kapcsolatos tervek és konkrét lépések. Honvédségi Szemle 2014/6. szám. 106 – 114. oldal.

Lakatos Péter: A Logisztikai Szolgáltató Központok szárazföldi haderőnem disztribúciós rendszerébe történő bekapcsolása. Katonai Logisztika 2006/1 szám.

Katonai Logisztika 24. évf. különszám (2016)

Venekei József: NATO logisztika és a NATO műveleti támogatási lánc menedzsment HADMÉRNÖK VII. Évfolyam 4. szám - 2012. december